

„Edinost“
Izbija enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četr let 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročnice brez priloge naročnine se uprava ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.)

Telefon št. 570.

Edinost

Glasiilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petilo. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osnutnice in javne zaizvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase se reje ma upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejema in inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

I dajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Početak konca.

V Zagrebu, dne 10. jan. 1900.

Še je v nas ljudij, ki mislijo, da nam se ne treba ni najmanjše ozirati na velike vnanje dogodke, celo sploh ne v širšo notranjo politiko, ampak da nam je zastaviti vso svojo silo v to, kako da si osvojimo občino za občino, mandat za mandat: kako da zasnujemo šolo za šolo, kako da korak za korakom ponarodimo vse javno življenje. Na drugi strani je zopet drugih, ki menijo, da so vse to le malenkosti ter pričakujejo rešenje jedino le od razvoja velikih dogodkov, v prepričanju, da nam tedaj narodni prepored pade v naročje kakor zrelo jabolko. Jedni in drugi imajo krivo, kajti jedni in drugi pozabljajo na ono zlato latinsko besedo: unum facere, aliud non omitttere. Zastonj nam vsi veliki dogodki, ako mi z uporno borbo in znojem svojega lica ne otmemo sovražniku ped za pedjo one zemlje, ki nam jo je ugrabil po krivici tolikih vekov; ako z vztrajnim delom ne prebudimo narodne zavesti, tako da se bo mogel upreti tudi nepovoljnim velikim dogodkom, a povoljniji da ga najdejo pripravljenega. Na drugi strani pa, ako je naša dolžnost boriti se za narodni prepored neodvisno od velikih dogodkov, vendar teh poslednjih ne smemo izpuščati iz vida, kajti prav izkustvo zgodovine nas uči, da nam ti dogodki morejo zagotoviti notranje pridobitve ter nam pomoči do popolnega vstvarjenja narodnih idealov.

V vrsti velikih svetovnih dogodkov zavzema danes prvo in glavno mesto vojna v južni Afriki. Na prvi mah bi se moglo misliti, da se ta vojna nas nimalo ne tiče. To ni resnica. Ne samo, da se nas tiče teoretično in moralno — kajti zmaga šibkih, ki se bore za svoje pravo proti sili močnejega, vsikdar dobro prihaja šibkemu, ki se tudi hoče periti do prava — ampak tudi radi tega, ker bi južno-afriška vojna, ob sedanjih vseh svojih, mogla biti začetek konca zistemu, ki je dosedaj bil fatalen za nas Slovane. Že večkrat smo obrazložili tesno vez med notranjo in vnanjo politiko v mornarhiji, ter odločni vpliv, ki ga je do sedaj vnanja politika vršila na notranjo. Ako se južno-afriške stvari razvijajo dosedanjim tekom, telaj ni mogoče, da ne bi posegle tudi v vseukupnost mednarodnih odnošajev in prikl; n, ako posežejo, kdo bi mogel predvideti, kje bi moglo zvršiti?! Vsako prerokovanje v tem času bi bilo prazno in zastonj. Baš južno-afriški dogodki so v dokaz, kako smešno je prerokovanje tudi najokretnejih političskih ljudij. Pred malo meseci, pred vojno, kdo ni slavil premoči Angležke in njenega čvrstega gospodstva po vsem svetu? Ko je pričela vojna, so prijatelji Boereev obžalovali njih usodo. Ko so prišle prve vesti o vseh njihovi-hovih, smo se vsi radovali, a zopet smo bili prepričani, da bo Angležka mogla razviti toliko silo, da se hitro zopet odškoduje za doživle nevspehe. Danes pa v obče vlada drugačno prepričanje. Danes je prepričan vsakdo, da je Boereem končna zmaga zagotovljena; da so se vse osnove Angležev gledé Afrike izjalovile; da posledice vojne za Angleže težko da bi ostale lokalizirane. Ali, če tudi je ob takem stanju stvari težko biti prorokom, jedno je vendar gotovo, to namreč, da porazi Anglije pomenjajo zmago Rusije in Francije.

Že se govori o tem, da se Rusija giblje; a zbiranje čet na afganski meji ima vsakako velik, neoporečen pomen. Francija se v resnici ne giblje v onem zmislu, v katerem se giblje Rusija; a to iz dveh razlogov. V prvo bi jej danes vsaki spopad došel v neprimeren čas, sedaj, ko je že na vratih razstave. V drugo pa jej treba biti previdnega nego Rusija. Vojna Rusije z Angležko bila bi —

po izreku Bismarcka — podobna vojni slona s kitom. Nasprotno pa bi Francozki bilo težko, in bi tudi ne hotela izogniti se spopadu na morju, razun, ako bi se jej po kaki drzni operaciji posrečilo izkreati svojo vojsko na angležka tla ter iz Londona diktirati pogoje miru. Od Julia Caesara do Napoleona je bil to vedno cilj vseh vojskovodij, ki so se iz Galije borili proti Angliji. Vendar pa, tudi če se Francozka ne giblje v tem zmislu, v katerem se giblje Rusija, drži svojo oko odprto na — Egipt. O Egiptu se že govori; k temu pomaga tudi brezviljna in smešna megalomanija Italije. Ako bodo porazi Angležke trajali dalje, ako Rusija poseže vmes, potem tudi razstava ne bo držala Francije na uzdi in je ne zadrži, da ne bi uporabila položaj za revindikacijo svojih zahtev gledé Egipta. Resnica je, da tu ne gre za trojno zvezo; resnica je celo, da si nemški cesar prizadeva, da bi se držal Rusije in Francozke. A zopet je resnica, da se jeden člen trozveze — Avstrija — drži povsem pasivno; da drugi — Italija — kakor da hoče spuščati se v pustolovja Angliji v prilog, kar moramo mi le želeči, ker bi že po tem vspehu Rusije in Francozke znatno oslabela trojna zveza in nje vpliv. Današnja politika Rusije na Balkanu je diktirana samo po splošnem položaju, ki je Rusijo nagnil do miru. Izgledalo je bilo kakor da se je Rusija odrekla Balkanu in Carigradu. No, ona je samo premenila taktiko. Popred je hotela v Azijo preko Balkana in Carigrada, sedaj pa snuje, kako iz Azije preko Carigrada pride v Evropo. Carigrad pa je točka, kjer se njeni interesi križajo z onimi Angležke, a kjer na drugi strani soglašajo interesi Angležke in Avstrije, kakoršnja je ta poslednja danes. No, mi nočemo dalje s konjekturami. Elementarno je, da je vsaki vseh Rusije in Francije na škodo Nemčije; a potom trojne zveze je elementarno, da vsaki in tudi najmanj dogodek na Vstoku mora delovati na našo monarhijo; elementarno je, da prvi dih od zunaj more zrušiti to papirnatno zgradbo, ki se imenuje dualizem. Ali nimamo torej prav, ako južno-afriško vojno imenujemo: začetek konca?! Rusija se giblje!!

Dinko Politeo.

Velika laž našega časa.

Iz »Moskovskega zbornika« Pobjedonosceva.

I.

(Dalje.)

Kadar torej voditelj stranke združuje s silno voljo še dar krasnorečja — kaže se lahko v svoji prvi ologi na odprti sceni pred vsem svetom. Ako pa nima tega daru, mora liki režiser stati za kulisami in od tudi uravnati tek parlamentarske igre, razdeljevaje uloge, izpuščaje govornike, ki govoré za-nj, potem, ko so za stvar uporabili razboritejša, a neodločnise zastopnike svoje stranke — ti pa za-nj mislijo. Kaj pa je parlamentarna stranka? V teoriji — zveza ljudij, jednako mislečih in združujočih svoje sile v vzajemno oživotvorjanje svojih nazorov gledé zakonodajstva in smeri državnega življa. A takšne so morda samo male zveze: večja, vplivna parlamentarska stranka se tvori samo pod vplivom osebne čestihlepnosti okrog ene gospodujoče osebe. Ljudje se po naravi delé na dve kategoriji: eni ne trpe nad seboj nobene oblasti in si zato prizadevajo, da bi sami gospodovali; drugi pa se po svojem značaju bojé nositi na sebi odgovornost, združeno z odločilnimi dejstvi, ter se pokore o vsakem odločilnem dejanju drugi volji: ti poslednji kakor da bi bili rojeni za podrejanje. Oni sestavljajo med seboj čredo, ki sledi za ljudmi volje in odločnosti, ki pa so

v manjšini. Na tak način se najnadarjenisi ljudje zadovoljno uklanjajo in z veseljem polagajo v tuje roke svoje delovanje in skoraj instinktivno »iščejo voditelja« in postajajo njegovo poslušno orodje v prepričanju, da jih on vodi k zmagi in — neredko k plenu. — Tako vsa prava parlamentarska dela opravljajo voditelji strank: oni sklepajo, vovstaj boj in praznujejo zmago. Javne seje niso nič drugega, nego javne predstave za občinstvo. Govori se, govori samo zato, da se ohranjuje fikejja parlamentarizma. Malokatera stvar sama po sebi provzroča parlamentski sklep v kaki važni stvari. Govori služijo v proslavo govornikov, v povišanje popularnosti, v ustvarjenje karijere, — a le redko odločajo glasovanje. Kako izpade glasovanje, — o tem odločajo navadno zunaj zbornice.

Takšen je komplicirani mehanizem parlamentarskega igrokaza, takšna podoba velike politične laži, gospodujoče v našem času. Po teoriji parlamentarizma bi morala vladati razumna večina; v resnici vlada pet ali šest voditeljev strank; oni imajo po vrsti oblast v rokah. Po teoriji bi morali prepričanje utjevati z jasnimi dokazi parlamentskih debat; v praksi prepričanje ne zavisi prav nič od debat, ampak se ravna samo po volji voditeljev in razsodkih lastnih interesov. Po teoriji imajo zastopniki naroda pred očmi samo narodni blagor, — v praksi imajo pod pretvezo narodnega blagra in na njegov račun pred očmi neredko svoj in svojih prijateljev blagor. Po teoriji bi morali biti najboljši in najpripravljeniji državljani; v praksi so to najčestihlepniji in najsviljiviji ljudje. Po teoriji volilee voli svojega kandidata zato, ker ga pozna in mu zaupa; v praksi voli volilee človeka, katerega največkrat ne pozna, o katerem pa so mu nagovorili polna ušesa govori in kriki interesovane stranke. Po teoriji upravljata in vodita stvar v parlamentu — izkušena pamet in nesebično čuvstvo; v praksi — so glavne sile parlamentarnega življenja: odločna volja, egoizem in krasnorečje.

Takšna je torej v resnici naprava, ki se proglašja za končni cilj in vene državnih uprav. Težka in grenka je misel, da so bili in so še v ruski zemlji ljudje, ki sanjajo o o uvedanju te laži tudi v nas; da naši profesorji še vedno propovedujejo svojim mladim slušateljem o zastopniški vladi kakor idealu državnih naprav; da naši listi in časniki vedno pisarijo o njem v uvodnih člankih in feljtonih pod znamenjem upravičenega redú; pisarijo — pa se ne potrudijo, da bi od bliže, brez predsodkov, upogledali v delovanje parlamentarnega stroja. Pa tudi že tam, kjer ta stroj deluje odzlavaj — peša vera vanj; še ga slavi liberalna inteligenca, a narod stoče pod težo tega stroja in spoznava v njem skrito laž. Mi morda ne čakamo, — a naši otroci in unuki nečakajo brez dvoma strmoglavljenje tega malika, kateremu se sedanji razun še vedao klanja v zadovoljni zaslepljenosti.

(Zvršetak tega prvega članka.)

Redni občni zbor

društva „Naša straža“ v Ljubljani za leto 1899. se bo vršil dne 14. januarja 1900 ob 11. uri v Trstu v „Slavjanski čitalnici“, z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednikov.
2. Nagovor tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovovo.
4. Sklepanje o poročilu načelstva.
5. Volitev treh pregledovalec računov.
6. Eventualni predlogi in sklepanje o njih.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1899.

Načelstvo.

Trst, dne 13. januarja 1900.

Izborna karakteristika. Reki, da je vladna politika na prvem pravu zagonetka, ako jo motrimo z avstrijskega stališča, je »Südslavisches Echo« kaj dobro karakteriziral najprej vladno politiko in potem naše Italijane.

O vladni politiki je rekel: Kjer je nastal kak naroden ali politički spor med Italijani in Slovani, se vlada vsikdar zistematično postavlja na stran Italijanov. Sicer pa postopa vlada z vsemi jednakomerno — po mačehevski. Svobodne luke ni več, na drugo železniško zvezo z Evropo bomo še dolgo čakali, ob obstoječih tarifnih nastavkah južne železnice ne moremo konkurirati z Reko in . . . Hamburgom. Ali hoče vlada s tako politiko kaznovati Italijane radi minulosti, ali pa jih hoče upogniti za bodočnost? V prvem slučaju zadevlje kazen tudi nedolžne — Slovane in Nemece — in škodi vsej avstrijski trgovini in industriji. V drugem slučaju pa doseže mej Italijani (treba jih poznati!) nasprotno od tega, kar je hotela doseči . . .

Tu prehaja avktor k Italijanom in meni: O da, ti Italijani! Od vrlin Garibaldija je le malokatera prešla na njih, v napakah pa ga visoko prekašajo. Nositi lepe obleke, četudi iz cenih snovij, sosebno velike klobuke in male čevlječke — — v obče bolj gigriški, nego elegantni; zvižgati kako melodijo Verdijev o in ne umeti Wagnerja; navduševati se za seecsijo, ne da bi jo poznali; odhajati v vojno proti Turkom, ne da bi imeli orožja in srčnosti; malo učiti se in vendar hoteti veliko znati; sosedu (Slovenec) pretepati, a zahtevati od istega ljubezen in spoštovanje; na drugega sosedu (Nemece) zabavljati zato, ker jih nadkrikuje; imenovati se »liberalne«, a protestovati proti napredku drugih (gimnazij v Pazinu); vlado žaliti z besedo in dejanskji, a hkrati zahtevati od nje novih železnic, novih tarifnih nastavkov in novih privilegijev; metati kakega občinskega svetovaleca iz zbornice proti vsakemu pravu in zakonu; prihajati iz Italije v Trst, kjer se pusté oficijelno vsprejemati od župana in divje obkričevati od množice; drveti skupaj radi nekega Menotti Garibaldija, objemati ga dramatično, poljubljati ga sentimentalno in ob prihodu kakega redarja — odnašati pete; biti antisemitin izdajati židovski časopis (nomina sunt odissa); državne poslance pošiljati v parlament kakor »kupčijske potovalec« (po opetovanih izvajah »Independenta«); tako in slično se v avstrijskem Primorju imenuje — »delati po italijanski«. Ali zaslužijo taki Italijani, da nosijo ime slavnih prednikov?! Njih voditelji stranke so večinoma Židje, slovanski renegatje in oderuhi (ljudje, katerim je politika molzna krava) . . .

Italijani in vlada, vlada in Italijani . . . intra muros peccatur et extra. In morala te bajke? Posvečena je Slovanom!

Politični pregled.

FRST, 13. januarja 1900

K položaju. Včeraj je torej bil dr. Körber res pred cesarjem in ljudje, ki čujejo travo rasti, hote ne le vedeti, da je mogel naznaniti vladarju, da se mu je sestava ministerstva posrečila, marveč so nam že predstavili celo listo bodočih ministrov. Po tej listi postanejo ministri-rojaki: za Galicijo Chlendovski, za Čehe Rezek in za Nemece vseučilišni profesor Czychlarz. Najznamenitije za nas pa je, da na listi stoji tudi ime namestnika tržaškega, grofa Goëssa, kakor ministra za trgovino. Zeló vabljivo bi bilo pisati nekoliko svojoga menenja, ali ker zatrjajo z Dunaja doli — glej brzo-

davke — da so vse to le zgolj kombinacije, da torej nikdo še ne ve nič gotovega, treba potrpeti in čakati na listo, ki ne bo zgolj kombinacija.

Avstrijska delegacija je v večerjšnji seji vsprejela izredni budget za vojsko, proračun skupnega finančnega ministerstva in najvišega računskega dvora kakor tudi rodni in izredni proračun za mornarico. Mej debata o proračunu za mornarico je grajal delegat Kafian, da je izključni monopol avstrijskega eksporta v rokah avstrijskega Lloyda, ki ta monopol izrablja v škodo eksportirjev. Rekel je, da tudi hitrost Lloydovih ladij nikakor ni taka, kakoršne bi bilo želeli ter da naj bi se gradnja parnikov ne poverjala izključno le podjetju Stabilimento tecnico, marveč tudi drugim ladijarnicam. Delegat Rizzi se je pritožil radi oškodovanja kupčevalcev vsled osnutja monturnega skladišča za mornarico. Admiral baron pl. Spaun je izjavil, da v sedanjem proračunu ni zapopadeno stavljenje nikakih novih ladij, marveč samo nadomestitev dveh neporabnih ladij. Ono razmerje k tujemu mornarstvu, ki bi zadoščalo varstvu našega obrežja, doseglo bi se stoprav tedaj, ako bi se pomnožilo vojno ladijeve. Uprava mornarice je stremila vedno za tem, da mornarica deluje v korist prekmorske trgovine in vsaka misijonska ladija ima nalog, da zbira in poroča tozadevne date. Tudi nasproti delegatu Gessmannu je povdarjal baron Spaun, da je mornarica vedno pripravljena služiti trgovstvu, da je treba največjo pažnjo posvečati domači industriji, in da se moramo kolikor največ mogoče otrsti odvisnosti od inozemstva. Mornarska akademija ni nikaka visoka, marveč le strokovna šola.

Senzacijelna razkritja. O glavnem provzročitelju sedanje vojne v južni Afriki, angleškem ministru za kolonije, Chamberlainu, je prinesla »Indipendence belge« senzacija razkritja, ki kompromituje tega moža notri do kosti. In žujim je kompromitirana vsa Anglija. Ta razkritja obsejajo 17 dokumentov, iz katerih je razvidno, da je bil Chamberlain sporazumljen s tistim Cecil Rhodesom, ki je svojedobno, kakor ropar udrl iz kapske kolonije v južno afriško republiko. Ves civilizirani svet je takrat obsojal ta roparski napad in pod pritiskom javnega menenja Anglija ni mogla drugače, nego da je uvedla proti Rhodesu preiskavo. Gori omenjeni dokumenti pa kažejo, da je bilo vse skupaj le pesek v oči, sleparija, kajti — kakor rečeno — Chamberlain je vedel za oni roparski napad, da je je podkupil sodnike, da bi oprostili obtožene, da je uničil razne dokumente, ki so ga kompromitirali, oziroma da je falzifikoval dokumente.

In to je Chamberlain, minister za kolonije, mož, ki je provzročil vojno, o kateri govore Angleži, da jej je namen — širiti evropsko civilizacijo!!

Tržaške vesti.

Tržaški mestni svet. Sinoči je bila 1. letošnja javna seja tuk. mestnega sveta. Predsedoval je župan dr. Dompieri; vlado je zastopal namestniški svetovalec vitez pl. Jettmar; navzočih je bilo 31 mestnih svetnikov.

Prečitali in odobrili so zapisnik zadnje seje, vzeli na znanje odgovor pristaniškega urada v Genovi na zahvalo tržaškega mestnega sveta za prijazno postopanje proti parniku »Berenice« ter dopis sindaka v Rimu, ki javlja, da smrti ostanki pesnika Rervere ostanje nedotaknjeni, dokler jih ne bodo mogli prepeljati v Trst. (Hvala Bogu, oddahnili smo se.)

Raseovih je interpeliral v stvari komunalnega gledališča, ki je z letošnjimi operami strašno pogorelo. (In sopogoreli so tudi naši okoličani, ki morajo tudi skladati za to gledališče.) Župan je obljubil potrebne naredbe.

Inž. Ivana pl. Finetti je izvolili v upravni svet mestne plinarne. — Razpravo o predlogu šolskega odseka gledé nabave zemljišča na Boscchetto za gradnjo obč. otroškega vrta so preložili, ker sta došli še dve ponudbi. (O tem bo treba govoriti še mnogo.)

Izvolili so odsek za ustanovljenje vseučiliških kurzov. — V odsek za proučevanje novega statuta tuk. e. kr. trgovinske akademije je bil izvoljen dr. M. Luzzatto. — Sklenili so, da je na rojstnih hišah Petra Kandlerja (ul. S. Nicolo št. 8.) in Josipa Revera (trg sv. Jakoba št. 2.) napraviti spominski plošči ter so dovolili v to svrhu 350

kron. (Saj jih imajo!) — Odobrili so več prekoračen kreditov ter dovolili 86.000 kron za dogotavljenje ljudske šole v ul. Donadoni. — Sistemizirali so dve mesti pomožnih otroških vrtnaric.

Temu je sledila tajna seja, v kateri so dovolili domovinsko pravico samim Italijanom in Nemcem

Tudi na znotraj! Pod tem naslovom smo prinesli predvečeraj notico, doposlano nam našim somišljenikom.

Na koncu smo dostavili, da je e. kr. pošta tudi v slovenskem jeziku priredila naznanila o novih poštnih spremembah, ker da smo mi sami prejeli tako litografceno naznanilo. Dostavili smo tudi, da, ako dopisniki niso dali takega naznanila, se je dogodilo to, ker je niso hoteli dati.

Dopisnik pa nam odgovarja z dopisom, v katerem oestro napada poštno vodstvo zaradi njega pri-tranosti napram nam Slovencem. Nočemo natisniti vsega spisa, ker bi ga tiskali le za eno osebo, povemo pa naj, da ima dopisnik popolnoma prav, ko pravi: »Vi ste prejeli litografceno naznanilo v slovenskem jeziku, za Lahe in Nemece se je pa tiskalo!

Vi, kakor urednik, ste dobili tisto slovensko naznanilo, strankam pa ne postrezajo žujimi niti na osrednjem poštnem uradu! In človek naj bi ne bil ogorčen, ko moramo neprenehoma biti boj tam, kjer bi morala vladati brezpogojna enakopravnost!

(P. S. Ko je bila ta notica že stavljena, nam je došel en izvod omenjenega naznanila tiskan v slovenskem jeziku. Ured.)

Iz Škedenja nam pišejo: Po dolgem letu je naš gospod župnik raznanil kar dva »ofra«: enega za sv. večer o polnoči, drugega za Božič ob 10. uri. Morda se je nadejal, da smo mi Škedenjci kaj premenili svoje menenje o njem. Motil se je: razmerje mej nami in njim je še vedno: kakor on nam, tako mi njemu! »Ofra« o polnoči se je udeležilo le nekaj ženic Neskednjk in nekaj otrok; vsi drugi po cerkvi pa smo si — mišlili svojo! Drugi »ofra« ob 10. uri se je vršil še ob intenzivnejem nesodelovanju Škedenjcev. To je bila manifestacija, katero bi moral umeti tudi gospod župnik ter nehati enkrat za apeliranjem na sicer notorično daržljivost in dobrotvornost od njega zapuščenih župljanov.

Gospod urednik! Ker Vam še nikdo ni nič sporočil o italijanski maši v Škedenju, dovolite meni par besed. Kako nepotrebna je ta italijanska maša, oziroma propoved v naši vasi, tega Vam menda ne treba praviti. Ko se je s prvega ob nedeljah in praznikih darovala ta sv. maša oziroma obdržavala italijanska propoved, udeleževali so se je le nekateri posili-Italijani — katerim je sicer služba božja deveta briga — in jihovi otroci, ki pa vsi umejo slovenski. Tudi nekatere rodbine iz obližja pokopališča so pošiljale svoje otroke v Škedenj k italijanski propovedi. To pa brez vsake potrebe, ker imajo službo božjo veliko bližje, namreč v kapeli na pokopališču, kjer monsignor Tempesta vsaki dan ob 9. uri daruje sv. mašo. Pozneje pa so ti »pobožni« sinovi in otroci avite culture popolnoma zapustili to mašo in sedaj zahajajo k istej večinoma le naši slovenski verniki, ker jim je ura primerna. Velečastiti ordinarijat bi prosili, naj se malec sam prepriča, kako nepotrebna je italijanska propoved v našem Škedenju. Prešnji gosp. kapelan se je celo izpred oltarja pritoževal italijanskim vernikom — kolikor je jih bilo — zakaj da ne zahajajo k italijanski propovedi?! Saj so si jo želeli —! Brez nadaljnega komentarja.

Prosil bi gospoda župnika, naj izpred oltarja ne odvrta občinstva od nedolžnih slovenskih veselice, kakor je minolo nedeljo nagovarjal stariše, da bi ne puščali svojeev na tiste »komedije«. S tem ne le da žali nas in naš narodni čut, ampak se tudi smeši pred ljudstvom. In to menda ni v posebno korist cerkve in vere. Ako gospod župnik ne odneha od svoje animoznosti nasproti naši narodni stvarni, odgenemo svoj mošnjček še mi, ki smo vsikdar radi kaj žrtvovali za cerkvene stvari. To naj vzamejo na znanje gospod župnik in kompetentne oblasti.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili obsojeni: 17-letni že kaznovani mehanik Fran Gregorovič iz Trsta zaradi tatvine ur in veržice v 3 mesece težke ječe; 25-letni že kaznovani Ivan Martelanc iz Barkovelj zaradi tatvine v 4 mesece težke ječe; 58-letni dosedaj neomadeževani Jurij Grunšič iz Lovrane zaradi nevarnega žuganja nasproti nekemu logarju v 2 mesece zapora. 31-letni

nekaznovani finančni stražnik Jurij Zurman, katerega je državni pravdnik tožil zaradi krive izpovedbe pred sodiščem, je bil oproščen.

Drobnosti. 30-letni tesar Feliks Sodikovič iz ulice Capuano št. 13. je včeraj na nekem parniku popravil razne stvari ter se o tej priliki nevarno poškodoval. Spravili so ga na rešilno postajo in od tam v bolnišnico. — Včeraj jutro so našli 72-letnega Mateja Doleša mrtvega na Belvederju. Revez je bil brez dela in strehe. Zaspal je na vedrini ter zmrazil. Truplo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Otrok zgorel! Včeraj se je pripetila na Greti št. 180. strašna nesreča. Terezija Puščin, ki stanuje v tej hiši, je šla nekaj kupovat v bližnjo prodajalnico, kjer se je mudila le malo časa. Ko se je vrnila, je našla svojega 4-letnega dečka vsega ogorelega ležati na tleh. Bil je že mrtev. Bržkone se je deček igral z žveplenkami ter si zažgal obleko. Po sprejemu sodnega zapisnika so spravili truplo ponesrečenega otroka v mrtvašnico pri sv. Justu.

Dražbe premičnin. V poned., dne 15. januarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Donota št. 22, oprema v zalogi; Verdela št. 740, hišna oprava; Sv. M. M. Zgornja, krave in konji; Corso št. 1, galanterije; v ulici Risorta št. 1 B, konji in vozovi.

Imenik mrtveev. Dne 12. t. m. so bili prijavljeni: Sancein Nikolaj, 4 l. Škedenj št. 34. — Škrk Emilija, 2 l., Sv. M. M. Zgornja št. 255. — Fontanot Anton, 46 l., ulica Eremo št. 177. — Levi Belina, 1 l., ul. Cavazzeni št. 7. — Doleš Matej, 72 l., ul. Belvedere št. 11. — Cah Jurij, 28 l., ul. Poste Nuove št. 5.

V mestni bolnišnici: Gardevič Virginija, 60 l. — Trebec Anton, 77 l. — Bernardini Alojzij, 78 l. — Mazzarini Matej, 24 l. — Pijak Jožef 52 l. — Rodler Jožef, 78 l. — Kermol Alojzij 1 1/2 l. — Cerkevnik Marij, 2 l. — Zani Guido, 1 l.

Nocoj na plesni venček! Še enkrat opozarjamo na nocojšnji plesni venček, ki ga priredi naše vrlo »Delalsko podporno društvo« v dvorani Malij, ulica Torente št. 16.

Pevsko društvo »Slava« od sv. Marije Magdalene spodnje priredi jutri ob 4. uri popoludne izlet v sv. Marijo Magdaleno zgornjo, kjer bo pevalo v gostilno »pri Tečetu«. Poznavatelju razmer v naši spodnji okolici ne treba praviti, kako žalostno v narodnem pogledu je baš pri sv. Mariji Magdaleni zgornji, kako baš tam zob tujinstva neprestano in sistematično gloje na naši narodni lasti. Zato pa je posebno hvalevredno na pevskem društvu »Slava«, prav to, da svoje delo obrača rado v take kraje, kjer treba braniti in reševati. Želeti bi bilo, da bi se hvalevredni četi »Slavašev« pridružilo tudi družih rodeljubov iz bližnjega Škedenja in iz mesta.

Tamburaški zbor v Škedenju zaprične vrsto predpustnih zabav v nedeljo dne 14. t. m. s prvo veliko maskarado v veliki dvorani gospe Marije Sancein-Čemot. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške 1 krono, za ženske 80 stotink. Upati je, da se vrli Škedenjci, mili jim bratje Magdalenci in Tržačani v lepem številu udeležijo te prve maskarade in da priskočijo vrlemu tamburaškemu zboru na pomoč, kajti isti nima družih dohodkov, nego so oni, ki mu jih donajajo veselice. Stroškov pa je veliko. Na svidenje torej prihodnjo nedeljo!

I. Občni zbor »Zveze slov. trgovskih pomočnikov« v Trstu se je vršil dne 7. t. m. v dvorani »Slavjanske čitalnice«. Navzočih je bilo okolu 40, a pristopilo že nad 50 udov. Zborovanje je otvoril velezaslužni gosp. V. Plesničar. S kratkimi, a jednatimi besedami je pozdravil prisrčno prisotne, razložil jim namen društva, izvajal, da le isti stan dandanes napreduje, ki je dobro organizovan ter pozval tovariše, da naj vztrajno delujejo v prosep društva ter tako posredno v svojo lastno korist.

Na to je sledila volitev odbora ter so bili izvoljeni: g. V. Plesničar predsednikom, g. H. Škrjil podpredsednikom, g. V. Perovšek tajnikom in g. I. Škodnik blagajnikom ter 4 odborniki, 4 namestniki in 2 pregledovalca računov.

O 3. točki dnevnega reda se je vnela kratka debata ter je bil konečno sprejet predlog g. Škrjla, da se za prvo leto določi mesečina rednih udov na 2 kroni.

Ker se o'z zadaji točki dnevnega reda, »Slučajni predlogi«, ni nobeden oglašil k besedi, zaključil je predsednik zborovanje.

Z ozirom na to, da še nimamo toliko zaželjene slov. trgovske šole, a da to društvo namerja svoje ude z jedne strani vzgajati v narodnem duhu, z druge pa s poučnimi predavanji o trgovskem knjigovodstvu, računanju, dopisovanju in o drugih za trgoceva koristnih predmetih nuditi jim priliko, da se kolikor možno izobrazijo v vseh za trgoceva potrebnih vedah, dotičnost je pač vsacemu rodoljubu, kateremu je za napredek slovenske mladine, da društvo po svojih močeh podpira, bodisi s pristopom kakor ustanovni ali podporni ud, bodisi z darili strokovnih knjig, časopisov itd.

Tebi, »Zveza«, pa želi poročevalec obilo vspeha. Preskrbi nam številnih izobrazbenih in narodnih trgoceev, ki bodo mogli v vsakem oziru tekmoovati s tujei in kakoršnjih tako krvavo potrebujemo tukaj. Skrbi torej, da nas Jenko ne bo več opominjal na našo tužno sedanost, oni Jenko, ki tako žalobno poje o njej:

«Buči morje adrijansko!
Bilo nekdanj si slovansko,
Ko po tebi hrastov brod,
Vozil je slovanski rod».

Veliki ples trgovskih pomočnikov. Odsek slov. trg. pomočnikov naznanja slavnemu občinstvu, da se bo lože in vstopnice za njih veliki ples, ki bo dne 4. februarja t. l. v gledišču »Armonia«, dobivalo v kavarni »Commercio« po sledečih cenah: lože v prtiličju 8 kron, v prvem redu 6 kron, v drugem redu 4 kron in v tretjem redu 2 kroni. Vstopnina za gospode z dvema damama 2 kroni, za dame same pa 1 krona.

Dalje se priporoča vsem gospodom plesaleem in gospiam plesalkam »češke besede«, da se udeležijo jutranje vaje točno, ki bo v »Slov. čitalnici« ob treh popoldne.

»Zveza tržaške slovenske mladine«. Občni zbor tega novega društva bo jutri ob 2 1/2 uri popoldne v prostorih »Del. podp. društva«. Namen novemu društvu je vzbujati v mladini narodno zavest. Muzična slovenskih izdajie v Trstu je izvirala po velikem delu baš od todi, ker nismo imeli društva s posebnim namenom, med mladino širiti narodno misel.

Vesti iz ostale Primorske.

× C. k. namestnik grof Goëss v Kaštelu. Na svojem potovanju po Istri je gospod grof Goëss prišel tudi v Kaštel, v vas z slovenskim prebivalstvom in — laško šolo. Ogledal si je seveda tudi to šolo in je našel od 120 upisanih otrok le 53. Čitali so po italijanski, a na zahtevo namestnika, naj jeden deček raztolmači, kar je čital, molčal je deček kakor zid. A na daljnje vprašanje namestnikovo, kateri jezik govore doma, je otrok odgovoril: slavo. Tako so odgovarjali tudi drugi otroci. Gospodu namestniku se je menda stvar malec čudna zdel, kajti zahteval je, naj ustanejo vsi oni, ki govore doma »slavo«. In ustalo jih je 46 od 53. Ta številka ne potrebuje tolmača. »Naša Slova« pravi, da je spremljevalec gosp. namestnika zabeležil ti številki. Gospod namestnik je torej videl na lastne oči in potipal z lastno roko, kako se pri nas ustvarjajo Italijani. Ali stoji kaj, da bo konec temu, za sedanjo dobo sramotnemu lovu na človeške duše? Danes govore sicer, da gospod grof pojde na Dunaj. Tem bolje, tudi tam gori mu bodo — ako bo le hotel — izborno služile beležke iz šole v Kaštelu. Tam gori in svojemu nasledniku v Trstu naj pove, kaj je doživel v šoli v Kaštelu, a ob enem naj ne pozabi še posebno povdarjati, da je kašteljski slučaj tipičen za Istro!! In če bi doživljaj gospoda grofa Goëssa v Kašteliru postal v začetno točko akciji v popravu tega, kar je v Primorju zakrivil vladni zistem baš s tem, da je molčal k vsemu, ko je brezvestna stranka tudi ljudsko šolo zlorabljala v svoje namena, ne mené se za to, da s tem ubija ljudsko naobrazbo in kulturo — ako bi se v tem zistemu vzbudila vest, da bi krenil na druga pota . . . no, pa nehajmo, ko vemo, kako je. Ali zamere nam ni, ko človek tako rad govori o tem, kar želi.

× Dični naš dr. Laginja je — kakor posnemamo iz »Naše Slove« — bolehal dlje časa, tako, da niti v pisarno ni zahajal. Sedaj pa se je — hvala Bogu! — zopet obrnilo na bolje. Bog nam čuvaj dragoceno zdravje tega vrlega moža in uzornega

boritelja za prava in korist makotrpnega naroda v Istri.

× Iz Repentabra nam je došla prošnja na nasl. v tamošnjega pevskega društva, naj bi isto pazilo, da bi na njega veselice ne zahajali tudi otroci.

× Promociji. Na vseučilišču v Gradu sta bila promovirana doktorjema prava gospoda Fran Prezelj iz Tolmina, sedaj avskultant v Trstu, in Rudolf Gruntar in Kobarida.

Vesti iz Kranjske.

* Na štrajk se pripravljajo premogari v Zagorju in v Trbovljah, ker trboveljska družba neče ugoditi njihovim zahtevam, katere so jej še meseca oktobra sporočili. V nedeljo so premogari priredili dva shoda, na katerih so sklenili, da v ponedeljek začno štrajkati, ako za nedeljo določeno posredovanje ne bo imelo uspeha. V zagorskem in trboveljskem premogokopu dela nad 4000 delavcev in bi bil štrajk še večji, nego v Köflachu.

* Gosp. J. N. Röger v Ljubljani je prevzel z dnem 1. januarja t. l. od tvrdke J. C. Mayer glavno zastopništvo za Kranjsko e. kr. priv. občene zavarovalnice »Assicurazioni Generali v Trstu«.

* Pogreša se Josip Valant, 32-leten mož, oženjen, pilar, rojen v Žužemberku, ki je s svojo rodbino stanoval v Konjušnih ulicah št. 7 v Ljubljani. Zmanjkal je že 30. decembra. Mislijo, da je morda odšel v Ameriko.

* Redni občni zbor ljubljanskega »Sokola« bo v ponedeljek, dne 15. tek. m. v »Narodnem domu«.

Vesti iz Štajerske.

— »Edinost« pregnana iz bralnega društva v Sevnici. Kakor posnemljemo iz »Slovenskega gospodarja«, je sevniško bralno društvo zlok nekega »Slovenčevega« (!) članka poslalo »Edinost« — v prognanstvo. Kaj čemo: so taki časi zdaj!

— Volitve v občinski odbor v Zrečah z dne 17. novembra 1898. so ugodno izpadle za Slovence in so Nemei popolno propadli. To pa Nemcem ali bolje poslani Nemcem ni slo v glavo in vložili so pritožbo zoper volitve. V Gradu so jim seveda šli na roko in razveljavili so volitve vseh treh razredov. Nove volitve so se vršile dne 12. aprila 1899. in Nemei so napeli vse sile, da bi si priborili vsaj tretji razred — a spodletelo jim je zoper. No, pritožili so se zoper v Gradu in volitve so zoper razveljavljene. Dne 25. t. m. bodo zopet volili. Upajmo, da zavednost slovenskih gospodarjev poskrbi, da Nemei zopet obse e.

Vesti iz Koroške.

V Št. Rupertu pri Velikovem je umrl L. Pušl, ki je kakor kmečki živinozdravnik mnogo koristil ljudstvu. Nikdar tudi ni zatajil svoje narodnosti, dasi je stal v tesni zvezi z nemškimi meščanstvom. Pokoj njegovi duši!

Domačo mlekarnico snujejo v Šmihelu nad Pliberkom. Vrli, narodnozavedni občani so sklenili v ta namen sezidati večo enonadstropno hišo, ki naj bi ob enem služila kakor uradno poslojnice in bistriške občine Dovažanje in pripravljane materijala se je že pričelo. Bog blagoslovi to novo narodno podjetje na našem Koroškem!

Nesreča v Goričah. Pred Božičem je bilo v Goričah toliko snega, da so morali ljudje ves dan delati gaz do pol ure oddaljenega pokopališča v Borljah, kamor sta isti dan imela iti iz Gorič dva pogreba. Na tem delu pa je udaril neki konj drugega, kakih 800 kron vrednega konja, last Mihaela Rabina iz Gorič, ter ga močno poškodoval; in isti konj je čez nekaj ur zopet udaril v nogo drugega konja, last istega Mihaela Rabina, ki je bil vreden 1000 kron. Tisti dan je neki konj udaril tudi nekega delavca in je leta bil vsled tega dalje časa bolan.

Šolske razmere na Koroškem bifejo v obrz najprimitivnejemu čuvstvu prava. Ni še dovolj, da slovenska mladina v ljudskih šolah niti ne sliši svojega materinega jezika, — kamo-li, da bi jo poučevali v njem! — upravljajo se božičnice, ki imajo služiti podlemu namenu raznarodovanja. Tako je »sehulverein« letos priredil božičnice v Vestrinju, Rožeku in Železni Kaplji, kjer je vodja

Steinlechner govoril o staronemškem »Julfestu« (nemškem Božiču) ter tako vzbujal v nezilih otroških sreih navdušenje za tuj narod in — poganstvo!! Kdo naj zaprebi, da tako vzgojena mladina ne bi zagrešila izdajstva na lastnem narodu, o katerem sliši v šoli od učiteljev in voditeljev govoriti le začelljivo in sramotilno? Ubogi rod, ki mora pronašati toliko krivico!

Razne vesti.

Lucheni. morilec naše blage cesarice, je že prestal dvakrat po 6 mesecev posamezno ječe in sedaj je predsednik švicarske vlade, na prošnjo kazničničnega vodje g. Perrina, odredil, da je Lucheni za poskušajo prenesti v občo delavnico v kaznilnici. Kajti zakon veleva, da brez posebne vladine odredbe ni smeti kaznjencev dalje časa brez prestanka držati po provincah, ker se jim plača že več let ni izplačala. To so zares grozne razmere za dvajseti vek!

Učiteljska beda na Španskem presega pač vse meje. Španske oblasti dobivajo v sedanjem času večkrat prošnje od učiteljev in učiteljic, ki prosijo, da bi jim dovolili — beračiti po provincah, ker se jim plača že več let ni izplačala. To so zares grozne razmere za dvajseti vek!

Čudno pismo. Neki ruski list je priobčil sledeče pismo z onega sveta: »Jaz Akulina Matvejeva, udova ognjnarja od 17. baterije, sem že deset let na onem svetu. Ker pa ukiub temu vaški župan občine Čerkenj se vedno prejmlje mojo mirovino na podlagi ponarejenih listin, naznanjam to s tem pismom finančni zbornici Saratovski. Rada bi se tudi podpisala, a moja duša nima rok « Avtentičnost tega lista se jamči!

V Berlinu se je obesil 48-letni bogatin, ki je pa imel velik del svojega premoženja naloženega v zlatorudniških vrednosticah, ki so zlok transvaalske vojne jako padle v vrednosti. Ko se je raznesla vest o porazu generala Bullerja, je rekel svojemu prijatelju, da je sedaj čas, da tudi on naredi konec. Šel je na to domov, poslal postrežnico k svojemu domačemu zdravniku, sam pa se je obesil na okno.

Kralj Menelik v Parizu. Vest, da obišče abesinski kralj Menelik pariško svetovno razstavo, se potrja od zanesljivih strani.

Sin Francesco Crispija obsojen radi tatvine. Kakor poročajo iz Rima, je 10. sekeja tribunala v Rimu, Luigija Crispija, sina bivšega italijanskega ministra predsednika, in contumacia obsodilo zaradi tatvine dragocenosti pri kontesi Celere v 4 leta zapora.

Brzovjavna poročila.

Avstrijska delegacija.

DUNAJ 12. (K. B.) Avstrijska delegacija je sprejela izredni proračun za vojsko, proračun skupnega finančnega ministerstva, najvišega računišča ter redni in izredni proračun mornarice. Prih. seja bo jutri.

Zaupnica grofu Goluchowskemu.

DUNAJ 12. (K. B.) Ogerska delegacija je po daljši debati izrekla ministru za vnanje stvari, grofu Goluchowskemu, popolno zaupanje in priznanje.

Goluchowski pred cesarjem.

DUNAJ 12. (K. B.) Včeraj je sprejel cesar grofa Goluchowskega v avdijenci. Dr. pl. Körber se je danes predpoludne delj časa posvetoval z grofom Goluchowskim.

Ministerstvo

DUNAJ 13. (P.) Nekateri listi pričakujejo sestavo novega ministerstva še le po zaključanju delegacij, drugi prinašajo že sedaj cele imenike prihodnjega kabineta, katere je pa smatrati le kakor kombinacije. Avtentičnost še ni znano ničesar.

Požar.

BEROLIN 13. (K. B.) V bližnjem Rixdorfu je včeraj zvečer do tal zgorela velika trgovinska hiša s štirimi nadstropji. Tri osebe so morale skočiti skozi okno; o tem sta se dve poškodovali težko, tretja pa lahko. Požar je baje nastal vsled naprčene zveze na električni napravi.

Vzrok demisije.

ATENE 12. (K. B.) Vojni minister Kumunduros je moral odstopiti, ker je bil prekoračil svoj proračun za 4 in pol milijona.

Vzroki druginje na denarnem trgu.

PETROGRAD 13. (K. B.) Finančni minister Witte razpravlja v svojem poročilu na carja o podražanju kapitala in o stiskah na denarnem trgu ter izvaja te prikazni iz raz-

nih gospodarskih razmer in iz dogodkov v južni Afriki: z druge strani pripisuje te prikazni skrbem gledé novih političnih homatij. Witte meni, da bi se razmere znatno ublažile, če bi politiko in javno mnenje prešinjale ideje, katere ima car o teh stvareh.

Iz carsko-russke rodovine.

PETROGRAD 13. (K. B.) Cesarica vdova se je preselila z velikim knezom prestolonaslednikom in veliko knezinja Olgo Aleksandrovno iz Gačine v Petrograd.

Francoski častniki v Transvaalu.

PARIZ 13. (K. B.) Glasom »Intrasi-geanta« je 211 francoskih častnikov odpotovalo v Transvaal.

Amerikansko zlato.

NEW-YORK 13. (K. B.) S parnikom »Buenos Ayres« prepeljejo v Evropo zlata za en milijon dolarjev.

Earl Aver Dufferin umrl.

LONDON 13. Earl Aver, najstarejši sin markija Dufferina, je umrl za raka, katere je dobil dne 6. t. m. pri Ladysmithu.

Vojna v južni Afriki.

General Buller na Tugeli.

LONDON 12. (K. B.) General Buller brzovjavlja: Včeraj sem zasedel južno obal reke Tugela pri Potgietersdriftu ter se polastil mosla. Sovražnik se nahaja 4½ milj od reke proti severju ter je močno utrjen.

Dementi glede Ladysmitha.

LONDON 13. (K. B.) Tukaj ni nič znano, da bi bili Boerei zasedli vrhove okolo Ladysmitha, kakor so o tem poročali bruseljski listi.

Dijvi rodovi se gibljejo.

LONDON 13. (K. B.) »Reuter« javlja iz Loureneo-Marqueza: Slišimo, da so oboroženi Savis udri v obmejno ozemlje transvaalsko ter umorili mnogo Kafrov.

Trgovina in promet.

Prilpave za trgovinske pogodbe.

V prošlih dnevih so se vršili pogovori mej zastopniki avstro-ogerskih ministerstev v stvari priprav za sestavo colne tarife za avstro-ogersko colno ozemlje. Obojestransko so izražali želja, da se uvedejo prilpave za colno tarifo. V tem smislu so sklenili, da bosti obe vladi zahtevali, da jim gospodarske zveze in strokovna društva — kakor smo že sporočili na kratko — upošljejo potrebne podatke. Takšne podatke je avstrijska vlada zahtevala od industrijev; a zahtevala jih bo v prihodnje tudi od trgovskih zbornic in gospodarskih združenj. V smislu iste ministerste odredbe naj si torej rečne korporacije o pravem času poskrbijo za potrebne gradivo.

Pšenica na new-jorškem trgu.

Cena pšenice v New-Yorku sicer ni še porasla, vendar se utegne to zgoditi, ker množina zadnjih pridelkov zaostaja za lanskoletnimi več nego za polovico. V prošlem tednu so imeli v zalogah 587.000 bušljev (1 bušel = 60 litrov) manj pšenice, mej tem, ko je lansko leto v istem času bilo 3,821.000 bušljev več. Izvoz v Evropo je bil tudi v prošlih 14 dnevih manjši, kar je tem pomenljiveje, ker je bil v februarju lanskega leta izvoz pšenice iz Argentine velikanski. Za to se pričakuje velikih naročb iz Evrope. Tudi afrikanska vojna utegne uplivati na to, da se veletržci dovolj preskrbe s pšenico. Tudi nestanovitno vreme v Cincinnati, in bube škodljivih muh, ki se prikazujejo, utegnejo proizvoditi, da cena pšenice poraste. O najnovjšem prometu se vendar ne more na tanjšo poročati, le toliko nam je znano, da je cena porasla za mare za 7/8 in za maj 1/4 cents. in sicer je sklenjeno: 2. januarja, za mare 76 1/4, maj 75 3/8, juli 75 1/2. (Cena se ume toliko cents. za bušel.)

Tedensko tržno poročilo.

Kolonijalno biago. Kava: Cena tega blaga je porasla tudi minoli teden. Zadnji pridellek Rio znaša 3½ milijona vreč, prihodnji 2½ milijona. Rio in Santos za leto 1900 do 1901 skupaj 8½—9 milijonov vreč. Brazilska kava je poskočila zadnji teden za 10/10 s trdno tendenco, ker ni pričakovati v Brazilju prihodnjega leta obilnega pridelka. Na tržaškem trgu je bila radi tega zadnji teden dobra kupčija ter se je kava prodajala 2—3 K dražje, nego prejšnji teden.

Dišiči poper (piment): Cena staina, nepremenjena toliko na izvozu, kolikor na glavnih trgih. Cena za prodajalce 42 K.

Cimet: Stalen; na drobno živahna kupčija. Izbranemu cena 53 K, novemu 48 K.

Sladkor: Začetkom tedna je bila kupčija mirna na vseh glavnih trgih, a se je po-

lagoma zboljšala ter je zaključila zadosti trdno z malim povišanjem cene. To je uplivalo ugodno na tukajšnjem trgu, ne toliko na cene, kolikor glede živahnosti kupčije. Zaključilo se je: Za 100 klg. gotovega blaga na tuk. trgu v transitu, prosto vožnine s 2/10 škontom:

Centrifugalni sladkor . . . 26-00—27-00 K
Melis-Pilē 27-25—27-50 „
Concassē 27-25—28-00 „
V klobukih po 1-80—2 kg.

izbran 29-00 „
Koeke v zabojih po 25 do
50 kg. 29-00—29-75 „

Žita: Trg mrtev, nobene kupčije.

Moka: Nespremenjeno; nobene kupčije.

Les: Slab trg; malo kupčije.

Olje (oljkino): Naš trg je še vedno mrtev.

Riž: Malo prodaje, sicer cena še vedno stalno dobra.

Listnica uredništva.

Cenjenemu uredništvu »Slovenca«, Ljubljana. — Ker se Vam je zdelo taktno in kolegijalno, odgovorjati n naše privatno in, kakor sami priznavate, prijazno pismo, v odprti listnici uredništva, repliciramo Vam tudi mi na tem mestu. Iz slučaja, da je ravno g. E. Kristan spisal nedolžno in kolikor toliko primerno črtico za reklamni list »Slovenke«, ki je izšel o Božiču, ne sledi še nikakor, da je on dobil »velik upliv« na uredništvo »Slovenke«. Izključeno je pa, in za to jamči nadzorovalni odsek lista »Edinost«, da bi g. E. K. utegnil po g. čni Ivanki Anžič širiti svoj upliv na korist socijalne demokracije. Da pa ne bo nesporazumljenj v javnosti gledé našega privatnega pisma na Vaše uredništvo, izjavljamo, da smo se poslužili tega načina le radi tega, ker je bila notica v »Slovenec« gledé g. čne Anžič tako dvoumna, da je vlevala ne-le njena, ampak tudi naša čast, da zahtevamo od Vas pojasnila. Vaša izjava, da se v osebno čast gospice Anžič niste spuščali in da se ne boste, ne zadostuje sicer po pojmi, ki jih imamo o kavalirstvu, a jo jemljemo na znanje. Kar se tiče pa jezikovne in duševne zmožnosti g. čne Anžič za urejevanje lista »Slovenke«, ne potrebujemo konsorej »Edinost« nikakega varuštva od Vaše strani ter cenimo njeno zmožnost po njenem delovanju. Ne moremo se pa dovolj načuditi, da se »Slovenec« toliko zaleta v osebno nove urednice »Slovenke« in to le na podlagi ljubljanskih govoric in lastnih domnevanj ter da neče verjeti naši opetovani odločni izjavi, da gosp. Kristan nima upliva pri listu »Slovenka«. Na to smemo pač reči: »Wie der Schelm ist, so denkt er!«

Trgovinske vesti.

Budimpešta 13. Pšenica za oktober K. 7.80 do 7.81. Pšenica za april K. 7.67 do 7.68 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.35 do 6.36. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 4.91 do 4.93. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.01 do 5.02.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno. Prodaja: 14.000 met. st. zdržljivo. Vreme: mrzlo.

Hamburg 13. Trg za kavo. Santos good average za mare 35.75 za maj 36.50, za september 37.25, za december 38 — Denar.

Havre 13. Kava Santos good average za januar 50 k. frankov 42.50, za maj 50 k. frankov 43.75.

Dunajska borza dne 13. januarja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.05	—
„ „ v srebru	98.80	—
Avstrijska renta v zlatu	97.90	—
„ „ kronah 4%	98.95	—
Kreditne akcije	233.75	—
London 10 Lsr.	242.35	—
20 mark	23.65	—
Napoleoni	19.19	—
100 italijanskih lir	89.60	—
Cekini	11.42	—

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslojje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunajo.

ZAHVALA.

Žalujoča hči, združena z drugimi sorodniki, se čuti dolžno, da izreče svojo iskreno zahvalo vsem onim plemenitim osebam, ki so se, bodisi po doposlanih vencih, bodisi s tem, da so zemske ostanke drage nepozabne jej matere spremili k večnemu počitku, udeležili naše globoke žalosti.

Helena de Vittoris.

K imenovanju e. kr. rezervni častnikov priporoča mo. Zavod za uniformiranje in civilno krojačnico **FRAN-A JIRAS-A** v Trstu, ulica Caserma 9. Cene nizke. postrežba točna in zanesljiva.

M. AITE.

Trst. Via Nuova, vogal Via S. Lazzaro št. 8. Trst.

Čast mi je javiti sl. občinstvu in cenjenim odjemalcem, da sem prejel bogat izbor raznovstnega blaga za jesen in zimo in sicer: **sukno** za gospe in gospode, **flanelo**, **perkal** za obleko in bluze v najnovejšem risanju kakor tudi barvan in bel ter **piket** za perilo; **maje** vseh vrst od volne ali bombaža, odeje (kovtre) s podvleko ali od volne, **pre-roge**, **preginjala** itd. itd. Imam v zalogi tudi veliki izbor **drobnarij** za krojače, šivilje in modistke. Sprejemam naročila za **izgotavljanje oblek za gospe**, ka-tere izvršim po meri z največjo točnostjo in natančnostjo po cenah brez konkurence.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.
Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cenj. o ljemalec in sl. občinstva, beležim se najljubne e

M. AITE.

Seifert^{ov} muzej
v Politeama Rossetti.
Najnovejša izložba v naravni velikosti izdelane od voska
Julijane Hummel
obešene na Dunaju dne 2. janu-
varja t. l. radi trpinčenja in umor-
jenja svoje lastne 5-letne hčerke.
50 krasnih in umetnih vo-
sčenih podob v naravni velikosti.

Glasbena šola.
Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Co-
logna št. 2. l. nadstropje (za javnim vratom) šolo
za poučevanje sledečih predmetov: **teorija, gla-
sovir, petje, vse tamburaške instrumente,**
mandolina, vijola, čelo in violon (contrabas).
Natančne ja pojasnila daje podpisani vsaki dan
od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih pro-
storih. Pisma istotja. — Za vspešni in točni pod-
uk jamčim. — Priporočuj se za obilno udeležbo
beležim udani
Hrabroslav Vogrič

Sveže mleko.
Mlekarska zadruga v Zagorju ob Savi
bi oddajala tržaškim mlekarnam, proti
zavezi in kaveji, franko kolodvor Trst
več sto litrov svežega mleka na dan.
Mleko vsaki dan dvakrat sveže. Na
razpolago tudi najfineje pastérizirano
surovo maslo za čaj.

„Slavisches Echo“

nezavisno glasilo za politiko, na-
rodno gospodarstvo, znanstvo in
umetnost, izhaja na Dunaju od novega
leta 1900 kot tednik vsako soboto na 12-16
straneh ter stoji na leto 6 gld., na pol l. 3
gld. na četrt leta 1.50 gld.
„Slavisches Echo“ ima namen, bran-
iti u nanševin zgodovinska državna prava
slovanskih narodov ter dokazovati, da spu-
dajo dristano in moralno v isto vrsto z dru-
gimi vaškimi narodi. Pridobil si je sotrudni-
kov, priznanih sil, med vsemi slovanskimi
narodi.
„Slavisches Echo“ ima in sprejemale
in serate solidnih slovanskih in drugorodnih
firm, ki so navezani na razne dežele.
Uredništvo in upravnistvo „Slavisches Echo“
na Dunaju.
Eugengasse 37., Wien X.

Nova drogerija
DRAGOTIN-A JENULL
v Trstu, Via Geppa vogal Via Carradori 6.
je preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim
blagom. Priporočata zlasti vse predmete za čiščenje,
barvanje in zboljšanje vina. Specialiteta v zdravljenju
za govejo živino, konje, prešice itd., razkužilo proti
bulonični kugi, raz- kužljiva mila in razkužilni
prah za oblažiti zrak v vodnikih, straniščah, jamah itd.
Za svečeno velik izbor sveč iz pristnega voska
kakor tudi barvane sveče. Sprejemam naročbe
za slikanje svetnikov itd. na svečah.
Vse po nizkih cenah
Ozira se na svoje 26-letno službovanje v droge-
rijah v ulici Ghiga in Benvenuto ter obljubuje točno
in pošteno postrežbo se pripravoma slav. občinstvu v
mestu in na deželi.
Spoštovanjem
Dragotin Jenull.

Acquedotto 21. Acquedotto 21.
VELIK PANOPTIK
Ivana Hermann-a
poznani že po svojih umetnih in mehaničnih
podobah, izloženih ob uhođu lokala.
Največji izbor mojsterskih del
iz mehanične plastike.
Vse podobe so od voska izdelane v naravnih
— — — velikostih od največjih umetnikov sedanjega veka
Non plus ultra mehanične umetnosti.
VSEBINA:
Avstrijski cesar, rimski papež, deklica s pevajočimi ptiči,
umirajoči ranjeni vojak, trpinčenje devic itd.
Vse se giblje, kakor da bi bilo živo.
Posebnost: Posnetek od voska žetne „The Spotted
Girl“ afrikanskega plemena, ki bo živa izložena letos na
pariški razstavi.
Panorama: Bursko- angleška vojna, potapljanje „Bur-
gignon“, špansko-amerikanska vojna itd.
Vsak dan od 9. zjutraj do 10. zvečer
Vstopnina 10 nvč.
Vojaki in otroci 5

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
V vrednostnih papirjih na V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2¹/₂ „ 30-dnevni odkaz 2¹/₂ „
30- „ 3¹/₂ „ 3-mesečni „ 2¹/₂ „
na pisma, kateri se morajo izplačati v sedanjih ban-
kovnih avstrijske veljave, stenojo nove obrestne takse
v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno
20. avgusta t. l. po dotičnih obnavan.
Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2¹/₂ „ na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.
Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo,
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielit, Gablonz, Gradec,
Sibin, Inomosta, Czovec, Ljubljano, Line, Olomuc,
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.
Kupnja in prodaja
bitku 1^o „ provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.
Predujmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerikoli mesto.
Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali
srebrni denar. — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Engel-ova juha
Iz tovarne za konzerve, olupljen
grah in zimski ječmen
(sestovrninik v Leoberdorfu je
lajboljša in najcenejša hrana.
Redilna snov glasom uradne ana-
lize 86 1/2 %, ter je vsled dobrega
ukusa in priproste hitre priprave
neprekosljiva. Prospekti in po-
skušnje na željo brezplačno. Važno
za javne zavode in konsumna
društva Ugodni pogoji za razpro-
dajalec. Naročnine: Bureau Wien
II/1 Taborstrasse 25.

Jaz Ana Csillag



s svojimi 185 centimetrov
dolгими Loreley-lasmi do-
bila sem jih vsled 14-me-
sečne uporabe svoje samo-
iznajdene pomade. To so
najslavitše avtoritete pri-
znale za jedino sredstvo,
ki ne provzročá izpadanja
las, povspéšuje rast istih,
poživlja lasnik povspéšuje
prigospodih polno močno
rast brk ter daje že po
kratki uporabi lasem na
glavi kakor tudi brkam
naraven lesk ter polnost
in ohrani te pred zgod-
njim osivljenjem do naj-
višje starosti.

Cena lončka 1 gld.,
2 gld., 3 gld., 5 gld.

Posiljam po pošti
vsak dan, akc se
znesek naprej pošlje
ali pa spoštnejm po-
zvetjem povsem
svetu iz tovarne.
Kamor naj se poš-
ljajo vsa naročila.

Ana Csillag
Dunaj I., Seilergasse 5.

Prva kranjska tovarna
testenin
Žnideršič & Valenčič
v lir. Bistrici

priporoča svoje priznane **izborne feste-
nine**, kot **makarone, fideline** in **razli-
čne vloge zana juho** v različnih kako-
vostih.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta,
da se ni v našem okraju v treh letih toliko
testenin zavžilo, kot najinih v teku enega
meseca, kar jih izdelujeva.

Spoštovane gospodinje, sezite
po teh pristno domačih testeninah, katere pri
nas sedaj še oni sčlastjo zavživajo, ki dosedaj
niso hoteli vedeti o njih, kajti najine teste-
nine so bolj okusne, tečne in redilne kakor
vsake druge in gotova sva, da se morajovsa-
kemu priljubiti, kdor jinele pokuši.

Dobé se v vseh prodajalnicah jestvin
ali povsem zanesljive so le one, ki se pro-
dajajo v zavojih po 1/2 kg. z najino firmo.
Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano **izvrstno, bolečine blažeče**
mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in
1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to
splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v **origin. steklenicah** z našo varstveno
znamko „**sidro**“ iz Richterjeve lekarne ter
vzame previdnostno samo steklenice
s to varstveno znamko kakor **ori-
ginalni izdelki.**
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetno ulice 5.

Restaurant Centrale Pilsen
v Via Torrente št. 10
z vrtom in keglisčem, razsvetljenim z elektr. lučjo
Plzensko pivo iz zadržne pivovarne v Plznu
in bavarske Reichenbräu v Kulmbachu.
Tu- in inozemska vina prve vrste. Izvrstna
kuhinja. Točna postrežba. Zmerne cene.
Rafael Güttner
voditelj.

Najboljša domača zabava
FONOGRAFI
NAJIMENITNEJŠIMI CILINDRI
The Anglo-Italian Commerce-Company v Milanu.
Izključno zastopstvo za Avstro-Ogersko ima:
Premovani grafični zavod E. Freisinger
v Trstu, Corso št. 2.
Govori in
deklamacije
izvrstnih
dramatikov

Kurje oči trdo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trnkoczy-jev obliž**, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V/2 Schönbrunnerstrasse 107**. Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franko po predplačilu zneska v poštnih znakah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek zjamčen!** Razpo-šiljatev takoj po sprejemu naročbe. V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju **SERRAVALLO**, Piazza del sale.